

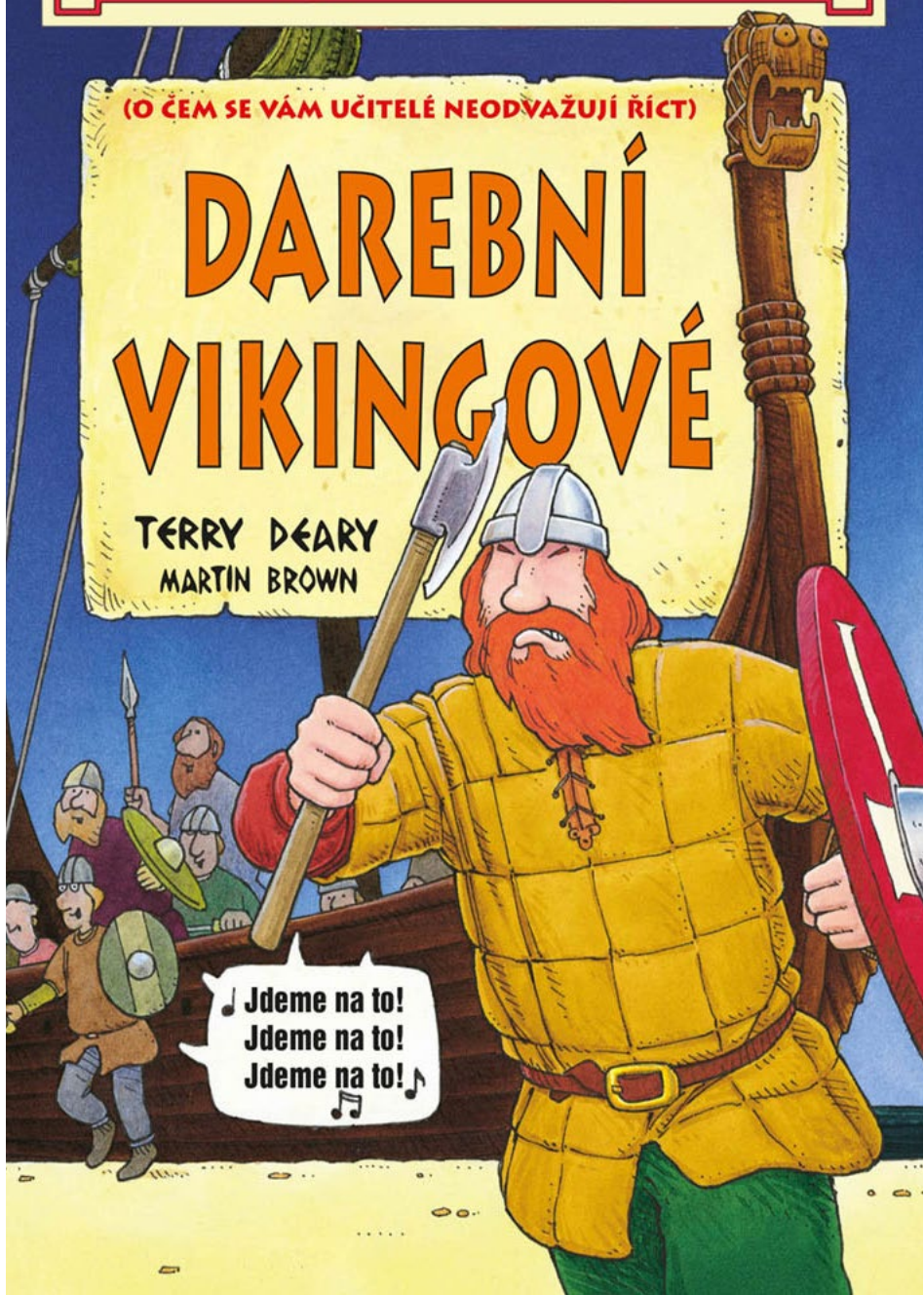
DĚSIVÉ DĚJINY

(O ČEM SE VÁM UČITELÉ NEODVAŽUJÍ ŘÍCT)

DAREBNÍ VIKINGOVÉ

TERRY DEARY
MARTIN BROWN

♪ Jdeme na to!
Jdeme na to!
Jdeme na to! ♪

Děsivé dějiny

Darební Vikingové

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.egmont.cz
www.albatrosmedia.cz

EGMONT
Publishing

Terry Deary
Děsivé dějiny – Darební Vikingové – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

DĚSIVÉ DĚJINY

DAREBNÍ
VIKINGOVÉ

TERRY DEARY

Ilustroval
Martin Brown

EGMONT

OBSAH

ÚVOD	5
DAREBNÍ VIKINŠTÍ VETŘELCI	7
PŘEHLED DĚJIN DAREBNÝCH VIKINGŮ	11
POVĚSTI DAREBNÝCH VIKINGŮ	14
ZA ČASŮ DAREBNÝCH VIKINGŮ	26
VIKINSKÉ BÁSNĚ A JEJICH MOC	34
DAREBNÍ VIKINGOVÉ PŘEMOŽENI	40
JAK VIKINGOVÉ ŽILI	44
VIKINSKÉ ŽENY	65
VIKINSKÉ DĚTI	74
OHAVNÉ VIKINSKÉ JÍDLO	81
DĚJEPRAVCI DAREBNÝCH VIKINGŮ	87
SUROVÍ ANGLOSASOVÉ	92
JAK ANGLOSASOVÉ TRPĚLI	99
ÚŽASNÝ KRÁL ALFRÉD	106
VYZKOUŠEJTE SVÉHO UČITELE	122
ZÁVĚR	126

ÚVOD

Dějiny jsou děsivé, až příliš děsivé na to, aby se o nich učili dospělí. Lidé se totiž s věkem mění. Postupně se „civilizují“... což znamená, že „měknou“.

Zato mládeži, té trocha hrůzy udělá radost...

Má ráda trošku bolesti a utrpení... pokud tím trpícím je učitel nebo zlý dospělý souseď od vedle, který nevrátí míč, když zaletí při fotbale přes plot!

Jenže dospělí se snaží ubohou mládež před hrůznými příběhy chránit. Označují filmy nápisy hlásajícími, že jsou „NEVHODNÉ PRO DĚTI“. A neříkají jim o dějinách celou pravdu.

Takže nyní dostává žákovské hnutí do rukou zbraň, aby se mohlo bránit! Tady se o Vikinzích dozvíte pravdu. Takové věci vám učitelé nikdy neřeknou, protože jsou to děsní strašpytlové. Jen počkejte, jak bude paní učitelka omdlávat hrůzou, až jí budete popisovat některé darebné vikinské... mučicí nástroje! A jak na pana učitele půjdou závratě, až mu vysvětlíte, jak Sigurda zabila... mrtvola!

Tahle kniha není vhodná pro dospělé. Ti budou říkat něco jako „Fuj!“ a „To je odporné!“ a vy se na ně jen smutně díváte a řeknete: „To je fakt. Ale děsivé dějiny takové jsou!“

DAREBNÍ VIKINŠTÍ VETŘELCI

Vikingové žili ve Skandinávii – to je zeměpisný výraz, který zahrnuje Dánsko, Norsko, Švédsko a Finsko. Anglosasové obývali Anglii – přišli tam, když ji opustili Římané.

A Vikingové najednou začali podnikat na anglosaskou Anglii nájezdy! A nijak hezky se při tom nechovali. Ve skutečnosti to byli pěkní darebáci! Spousty mudrlantských učitelů se vám budou snažit vysvětlit, proč se Vikingové zničehonic rozhodli plavit přes studené Severní moře a přepadat trpící Anglosasy. Ale vědí opravdu, jak to tehdy bylo?

PŘIJMEME

Statečné a poctivé muže na místa lupičů. Jedná se o práci v zahraničí. Požadujeme připravenost a ochotu podnikat dobrodružství.

Pracovní doba: Dlouhá a těžká, ale nabízíme spoustu vzrušení - nebo snad radši zůstanete doma o hladu?

Plat a další výhody: Kořist - čím víc uloupíte, tím větší bude váš podíl. Nabízíme i možnost trvalého řešení životní situace přechodem do vikinského nebe, Valhally!

Zvláštní upozornění: Naléhavé! Odplouváme zítra!

Superzvláštní upozornění: Tato místa se nehodí pro zbabělce, kteří se bojí smrti.

Zájemci, hlase se zde uvnitř.

NAVŠTIVTE ANGLOSASKÉ POBŘEŽÍ

- Cestovní kancelář Dlouhé lodě nabízí čtyřdenní bleskovou exkurzi pro smělé a dobrodružné povahy.

Vhodné zejména pro mladé věkem i duchem.

- Nepropáskněte tuto jedinečnou příležitost k nájezdu na pobřeží Británie. Takový zážitek se vám naskytne jen jednou za život. Pokud se nezúčastníte tohoto plenění, vraždění a násilností, nikdy o sobě nebudete moci říct, že jste opravdový vikinský válečník. Máte šanci získat otroky, bohatství a křesťanské suvenýry.

- Místo srazu: ústí Limfjordu na západním pobřeží Dánska. Poplujeme podél pevniny na sever.

Navigovat se bude pomocí olovnice, kde to hloubka vody dovolí. Pak pokračujeme na otevřené moře a budeme se řídit tím, co je známo o mořských ptácích, tvarech vln a poloze Slunce a hvězd. Za dobrého počasí dosáhneme severního pobřeží Anglie do 36 hodin.

- Tato jedinečná dovolená je zcela zdarma!

Co mohli Vikingové v Anglii hledat?

Práci? Nebo dobrodružství? Jaké byly skutečné důvody vikinských nájezdů? Učitelé a historici by vám samozřejmě měli umět odpovědět... ale dokážou to? Které z následujících možností učitelé a historici uvádějí jako důvody vikinských nájezdů?

1. Ve Skandinávii začínalo být přelidněno a Vikingové potřebovali víc půdy.

2. Přepadání anglických klášterů bylo snadným způsobem, jak rychle zbohatnout a získat poklady a otroky.

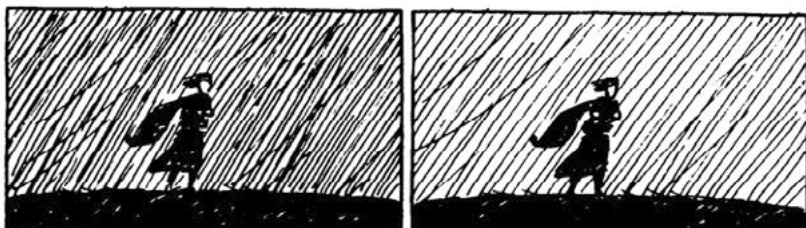
3. Ve Skandinávii měli málo potravy, jelikož půda byla neúrodná. Vikingové ji nehnojili, protože hnojiva neznali.

4. Ve Skandinávii se vyrábělo příliš mnoho potravy a Vikingové potřebovali část směnít za jiné zboží.

5. Zákony Vikingů byly takové, že mladší synové po smrti otce nedostali žádnou půdu. Museli proto na moře a zabrat si půdu někde jinde.

6. V 9. století se ve Skandinávii dostalo k moci několik pěkně darebných králů a hodně Vikingů odplulo, aby jim unikli z dosahu.

7. Změnilo se podnebí a ve Skandinávii bylo chladno a ne-
útulno. A dokonce i necivilizovaná a deštivá Anglie lákala.

Skandinávie

Anglie

8. V Severním moři ubývalo sledů, hlavní potravu Vikingů.

9. Na severu Evropy postupně vzkvétal obchod, a víc obchodu znamenalo víc příležitostí pro piráty... samozřejmě pro vikinské piráty!

10. Mořeplavba a boj bavily Vikingy víc než sedět doma a obdělávat půdu.

Odpočívání: Všichni! Historikové v různých dobách prosazovali všechny tyto důvody. Ale všechny přece správně být nemůžou. Pravda je taková, že nikdo vlastně neví, proč Vikingové s nájedzy začali. (To je tak trochu jako ty spousty názorů na vyhynutí dinosaurů: samé chytré nápady, ale žádný opravdový důkaz! Nakonec si to budete muset přebrat sami.)

Faktem zůstává, že Vikingové vstoupili na jeviště dějin. A došlo k tomu takhle...

PŘEHLED DĚJIN DAREBNÝCH VIKINGŮ

787 Na pobřeží anglického Dorsetu přistanou tři lodě plné Vikingů. Anglosaský daňový úředník jim nařídí, aby předstoupili před tamějšího krále. Vikingové ho zabijí. Třeba ale přijeli jenom obchodovat.

793 Na obloze nad severní Anglií lidé spatří vzdušné víry, komety a ohnivé draky. To jsou zlá znamení. A taky že ano: následuje první vikinský útok na klášter na ostrůvku Lindisfarne. Mniši jsou odvezeni do otroctví nebo naházeni do moře. Na zimu se Vikingové vrátí domů do Skandinávie.

834 Vikingové podniknou ničivý nájezd na fríské pobřeží.

844 Vikingové vyplní Lisabon a Seville, o rok později ještě Hamburk.

865 Vikingové poprvé požadují výkupné, tzv. danegeld. Jinými slovy: „Zaplatte nám spoustu peněz, nebo na vás budeme zlí!“

870 Vikingové objevují Island.

871 Králem anglického Wessexu se stává Alfréd. Vládne jihu Anglie a dánské Vikingy nechá vládnout severu Anglie.

878 Alfréd u Edingtonu rozdrtil dánské Vikingy a s dánským králem Guthrumem uzavře mír.

886 Na základě smlouvy z Chippenhamu se Anglie rozděljuje na dvě části: na tzv. Danelag (tj. „Území dánského práva“) na severu a Anglii na jihu.

899 Král Alfréd umírá.

982 Viking Eirík Zrzavý objevuje novou zemi a nazve ji „Grønland“, tj. „Zelená země“, neboli český Grónsko.

986 Viking Bjarni zahlédne Ameriku, ale nepřistane tam.

1000 Viking Leif Eiríkson přistává v Americe.

1013 Vikinský král Sven Vidlí vous vyhrožuje, že přepadne Anglii. Anglosaský král Ethelred mu vyplatí výkupné.

1014 Sven s pomocí těch peněz shromáždí ještě větší vojsko, ale náhle umírá.

1016 Dánský Viking Knut se stává králem celé Anglie.

1030 Po staletích uctívání bohů ze severských mýtů se náboženstvím většiny Norska stává křesťanství.

1066 Viking Harald Krutý přepadne anglické město York. Anglosaský král Harold Godwinson ho porazí. Ale na jižním pobřeží Anglie v téže době přistává Vilém, vévoda normanský. Harold Godwinson spěchá se s ním utkat. Vilém Harolda porazí, Anglii ovládnou Normané a epocha vikinských nájezdů se chýlí ke konci.

POVĚSTI DAREBNÝCH VIKINGŮ

Možná si řeknete, že pohádky, které jste slyšeli jako děti, byly darebné. Například O Červené karkulce, kde vlk zhltně babičku, a ta z něj potom zase vyskočí, když mu myslivec rozpáře břicho.

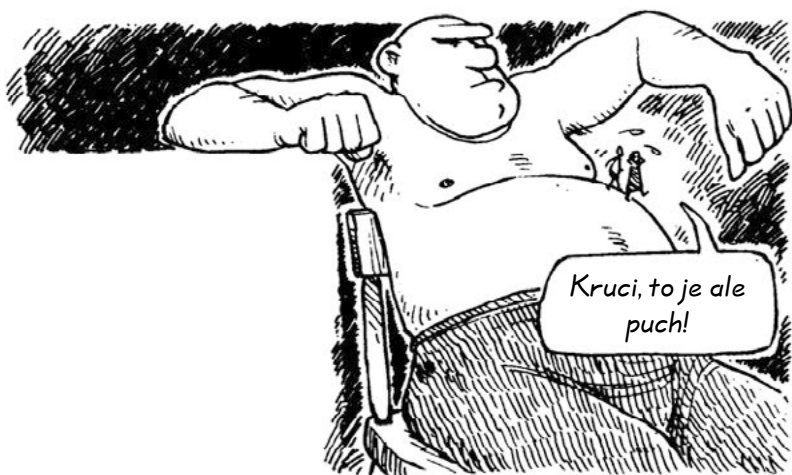
Anebo ta ubohá stará čarodějnice v Jeníčkově a Mařence, která skončí ve vlastní peci – a přitom ona jen chtěla sníst toho malého mizeru, co jí z chaloupky ohryzával čokoládu a oždiboval perník.

Ale pověsti darebných Vikingů jsou ještě nechutnější! Vikinští vypravěči přednášeli dlouhé básně, ve kterých se popisovaly nechutné skutky a strašné události.

Strašliví bohové a otřesné mýty

Jestli věříte těm, kteří tyhle básně přednášeli, tak budete věřit i následujícím bájím...

1. První muž a první žena vznikli z potu v podpaždí jednoho obra. (Kdyby ti obři tehdy měli antiperspirant, tak bychom se asi nikdy nenarodili!)

2. Na počátku světa nastala obrovská potopa – tak jako podle Bible v příběhu o Noemovi. Až na to, že potopu ve vikinských mýtech způsobila krev umírajícího boha Ymiho. (Možná proto existuje Rudé moře!)

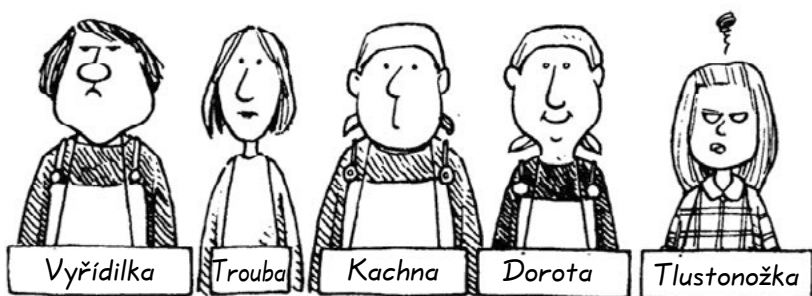

3. To, co vidíte na obloze, nejsou mraky, ale mozek mrtvého obra!

4. Oblohu drží nahoře čtyři skřítci, kteří se jmenují Severní, Jižní, Východní a Západní. Tak doufejte, že je nezačnou bolet ruce!

5. Když člověk zemřel v míru, šel do Hel, říše mrtvých. A v Hel na rozdíl od pekla panovala hrozná zima! Pokud se někdo chtěl dostat do nebe, musel si zvolit smrt v bitvě.

6. Někteří lidé se narodili, aby se stali otroky. Byli oškliví, pitomí a neohrabaní, ale zato silní. První rodina otroků měla okouzující dcery se jmény jako Vyřídilka, Trouba, Kachna, Tlustonožka, Kokta, Služka a Šlampa. Jejich bratři se jmenovali Honák, Hrbáč, Popeláč, Otrapa, Křikloun, Nekňuba, Chraptivec a Smradoch... (A vy si chcete stěžovat, že vám rodiče dali jména jako Spytihněv nebo Dorota!)

7. Vy byste možná nevěřili v obry a bohy, kteří vládou světu, ale Vikingové v ně věřili. Ódin byl bůh kouzel, války, poezie a moudrosti. Kdo ho chtěl mít na své straně, musel mu přinést oběť. Jistý cestovatel vyprávěl, že při jedné obětní slavnosti viděl na stromech viset mrtvé psy, koně a lidi. Jedno vedle druhého tak prý viselo přes sedmdesát těl.

8. Bůh Frey byl na sochách obvykle zpodobňován bez šatů. Když jednu takovou sochu spatřil jakýsi křesťanský biskup, šokovalo ho to tak, že vzal kladivo a rozbil ji.

9. Zemřelí hrdinové odcházeli do nebe zvaného Valhalla. Tam celý den bojovali a celou noc pili. Když byli v takové nebeské bitvě zabiti, zase včas obživli, aby druhý den mohli bojovat znovu. Při slavnostech pili z lebek svých nepřátel.

10. Vikingové přijali křesťanství kolem roku 1000 poté, co jim kněz jménem Poppo předvedl zázrak. Udržel v ruce do ruda rozžhavený kus železa a nespálil se. A prohlásil to za důkaz, že Ježíš je mocnější než všichni vikinští bohové dohromady. Král Harald mu dal za pravdu a na místě se nechal pokřtít.

V pohádkách z vašeho dětství vždy vítězilo dobro. Popelka žila nadosmrti šťastně, protože byla milá a laskavá. Ale v příbězích darebných Vikingů obvykle vyhrávali ti nejkrutější a nejlstivější! Kdyby pohádku o Popelce vyprávěli Vikingové, tak by se za krásného prince vdaly ošklivé sestry... a pak by ho zavraždily a nadosmrti by si spokojeně žily v jeho paláci. A Popelka by utřela nos.

Takové příběhy Vikingům vyprávěli při medovině básníci. A básníci byli převelice důležití lidé, jak ukazuje následující příběh...

Krev, sliny a slzy

„Plivni sem do té mísy,“ nařídil velký bůh Ódin.

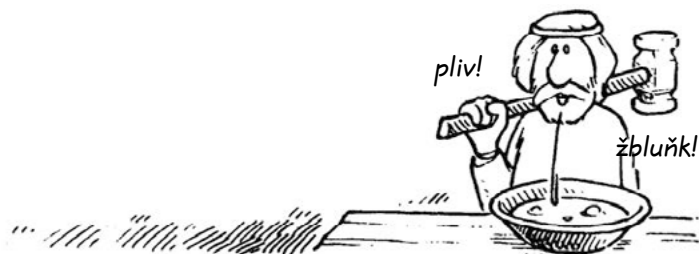
„Proč bych to dělal?“ zavrčel bůh Tór, který svým těžkým kladivem mlátil všechny, kdo se protivili bohům.

„Nehádej se, Tóre, a prostě to udělej,“ povzdychl si Ódin. To by trvalo celou věčnost, než by tupému Tórovi vysvětlil, co se chystá provést. „Podívej,“ řekl a podržel mísu Tórovi pod nose, „všichni ostatní bohové už sem plivli.“

„Hrome!“ odušil Tór zamyšleně... nebo spíš tórovsky. „Co s tím budeš dělat, Ódine?“

„Stvořím z toho člověka,“ prohlásil nejvyšší bůh.

„No dobře, když myslíš,“ pokrčil ten poděs s kladivem rameny a plivl do mísy.

A s pomocí svých úžasných božích kouzel stvořil Ódin člověka. Dal mu jméno Kvasi a poslal ho do země zvané Midgard.

Kvasi byl nejmoudřejší muž na Zemi. (Jako byste byli i vy, kdyby vás stvořili ze slin bohů.) Pomohl lidem z Midgardu vyřešit spousty problémů.

Všichni ho měli rádi. Tedy, skoro všichni. Dva bratři, Fjalar a Galar, ho k smrti nenáviděli! Byli záluďní a zlí a žárlili na Kvasiho. I vy byste byli takoví, kdybyste byli skřítci a žili byste v podzemí se stovkami dalších nemytých skřítků. A Fjalar a Galar byli skřítci.

„Kvasiho krev je prý kouzelná,“ zabručel Fjalar jednoho temného dne... v podzemí je každý den temný.

„Opravdu?“ podivil se Galar.

„Jasně. A my tu jeho krev dostaneme,“ zachichotal se Fjalar.

„Vážně?“

„Vážně. Mám plán...“

„Plán?“

„Pozveme sem Kvasiho na oslavu...“

„Na jakou oslavu?“

„Na pitku, však víš. A až se pořádně opije, tak ho probodneš!“

„Proč ne ty?“

„Ne, ty ho probodneš,“ rozhodl Fjalar.

„A co zatím budeš dělat ty?“ zeptal se Galar.

„Já si připravím hrnce, abych do nich zachytil jeho krev. Domluveno?“

„Samo sebou!“

A tak ti zatracení skřítci svoje pikle provedli a nechali Kvasiho krváčet do hrnců, až byl sušší než kus uzeného.

Pak smíchali krev s medem a udělali z ní medovinu.

A každý, kdo by se té medoviny napil, se měl stát básníkem a mudrcem.

Problém byl v tom, že se k té medovině nikdo nedostal. Krvelační bratři si ji nechali pro sebe. A jak roky běžely, byli krvelačnější a krvelačnější. Jednoho dne pozvali na návštěvu obra Gillinga a jeho ženu.

„On hodně jí,“ zavrčel Fjalar.
„To je fakt,“ souhlasil krufas Galar.
„Zbavíme se ho!“
„Cože?“
„Podívej, Gillingu,“ navrhoval Fjalar, „co bys řekl troše čerstvého mořského vzduchu? Začíná tu být dusno! Nechceš se s námi projet v člunu?“
„Dobrý nápad,“ zahučel obr. „Pojedeš s námi, ženo?“
„Jen jeď sám, drahoušku,“ zahučela paní Gillingová. „Já vždycky dostanu mořskou nemoc. Užij si to!“
Ale Gilling si to moc neužil. Jen co zlí skřítci vypluli na moře, hodili ho přes palubu.
„Já neumím p... lok lok lok... lavat... lok lok... a už vůbec ne, když mám kolem krku... lok... tenhle kámen!... lok lok... já se... lok!“
„A je po něm!“ křenil se Fjalar.
„A co s ní?“